

ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE SVAZU KNIHOVNÍKŮ A INFORMAČNÍCH PRACOVNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2002

Zpráva Komise SKIP pro zahraniční styky

Zpráva se pokouší podat souhrnný přehled o činnosti SKIP v oblasti zahraniční spolupráce, ačkoli je třeba počítat s tím, že část aktivit na tomto úseku v regionech zachycena není, neboť jsme neobdrželi vyžadované podklady v plném rozsahu.

Zároveň je třeba zdůraznit, že jakkoli Komise pro zahraniční styky si je vědoma své iniciativní, informační úlohy, jakož i svých úkolů ve smyslu „technického“ zajištění styků, přesto zahraniční spolupráce musí být záležitostí Svazu jako celku. Nepochybně v uvedeném smyslu je v práci Komise co zlepšovat, zejména z hlediska formulování koncepce zahraniční spolupráce a jejího naplňování cestou podnětů pro práci vedoucích orgánů Svazu. Určitě však půjde také o nalezení cest pro aktivní součinnost s kolegy v regionech, ale na druhé straně i o zapojení kolegů v místech zvláště do zamýšlené informační činnosti Komise (prostřednictvím webových stránek věnovaných mezinárodní spolupráci).

Jsmo si tedy vědomi, že na poli zahraniční spolupráce je potřebné dopracovat se dále, ale přece jen se za výsledky roku 2002 můžeme ohlédnout, aniž bychom se příliš červenali:

- pokračovala dosavadní úroveň činnosti SKIP v rámci mezinárodních knihovnických organizací, především Mezinárodní federace knihovnických sdružení a institucí (IFLA)
- rozvíjela se spolupráce s kolegiálními knihovnickými sdruženími zejména v sousedních a blízkých zemích, a to jak na úrovni centra, tak v regionech
- pokračovala spolupráce se zahraničními státními (či veřejnoprávními) kulturními institucemi

1. Spolupráce v rámci mezinárodních knihovnických organizací

1.1. Čestná předsedkyně SKIP dr. Burgetová se v srpnu zúčastnila 68. generální konference IFLA v Glasgow, kde jako členka stálého výboru sekce pro veřejné knihovny také vystoupila s připraveným příspěvkem. Během konference rovněž seznamovala knihovnickou veřejnost s projevy a důsledky povodní v knihovnách v Česku.

1.2. V listopadu se dr. Burgetová a doc. Boháček (neformálně i ing. Svoboda) zúčastnili zasedání pracovní skupiny expertů EBLIDA k otázkám uplatňování autorského práva v podmínkách knihoven.

1.3. V loňském roce ještě nebyla zahájena spolupráce navázaná v rámci evropského projektu DECIDoc (ten skončil v roce 2001), ale byly již dohodnuty první úkoly, jimiž se SKIP zapojí v roce 2003 do následného projektu CERTIDoc.

2. Spolupráce se zahraničními knihovnickými sdruženími

Tato tradiční oblast zahraniční spolupráce pokračovala v roce 2002 v řadě konkrétních akcí.

2.1. **Vztahy se slovenskými knihovníky.** Tyto vztahy jsou tradičně velmi dobré a rozvíjejí se na všech úrovních, ve vzájemných návštěvách knihovníků na knihovnických akcích i přímo v knihovnách (zájezd regionu Západní Čechy do Trenčína, konference INFOS, Inforum, Seč). Dr. Richter se v listopadu zúčastnil také valné hromady Spolku slovenských knihovníků.

Třeba ocenit zejména projevy solidarity slovenských kolegů po srpnových povodních (uspořádání sbírky ve prospěch postižených knihoven).

2.2. Vztahy s rakouskými knihovníky. Na základě dohod se Svazem veřejných knihoven Rakouska (BVÖ) a Sdružení rakouských knihovnic a knihovníků (VÖB) dvě knihovnice (mgr. Tomanová z Knihovny Jiřího Mahena v Brně a dr. Michlová z knihovny Muzea v Teplicích – na základě výběrového řízení) vyjely na týdenní studijní pobyty do Rakouska. Dr. Kurka se v červnu zúčastnil konference Svazu veřejných knihoven Rakouska (BVÖ), předpokládaná účast naší zástupkyně na výročním shromáždění rakouských knihovníků se pro nemoc neuskutečnila, přesto byl již navázán kontakt s novým předsedou Sdružením rakouských knihovnic a knihovníků (VÖB) dr. Haraldem Weigelem, který byl pozván k návštěvě ČR. Kolegyně z jihočeského regionu se zúčastnily výročního setkání hornorakouských knihovníků v Linci. Rakouští knihovníci také velmi vstřícně reagovali na situaci našich knihoven po povodních a zorganizovali sbírku, ale projevy solidarity mezi rakouskými knihovníky byly mnohem širší.

2.3. Vztahy s německými knihovníky. V březnu na základě pozvání zprostředkovaného dr. Kurkou navštívil Prahu jako host SKIP předseda Berufsverband Information Bibliothek pan Klaus-Petra Böttger, který je také místopředsedou sřeštní organizace knihovníků v SRN a členem organizačního výboru 69. generální konference IFLA v Berlíně 2003. Projednané formy spolupráce se postupně naplňují. Kolegiální vztahy s německými knihovníky se rozvíjejí také na regionální úrovni. V březnu se mgr. Vohlídalová a mgr. Konvalinková z regionu Severní Čechy – Liberec zúčastnily (také vystoupením) na konferenci saských knihovníků v Lipsku. Kolegové ze Severních Čech – Ústí n. L. uspořádali zájezd do Žitavy. V dubnu se dr. Matušík na pozvání BIB zúčastnil výročního shromáždění německých knihovníků (Bibliothekartag) v Augsburgu.

2.4. Vztahy s francouzskými knihovníky. V roce 2002 se více než minulých letech aktivizovaly a rozšířily vztahy s francouzskými kolegy. V červnu se na pozvání Sdružení francouzských knihovníků (ABF) uskutečnila týdenní studijní cesta skupiny našich kolegů do Francie (s prohlídkou nových budov knihoven), jež vyvrcholila účastí na výročním kongresu ABF v Troyes (kolokviu o budování knihoven). Toho se zúčastnila také dr. Burgetová. Francouzští partneři byli pozváni na reciproční návštěvu. V září se v rámci celostátní konference „Knihovny současnosti 2002“ v Seči zúčastnila šestičlenná delegace čelných francouzských knihovníků „Dne francouzských knihoven“, programu, který připravily dr. Burgetová a dr. Machová. Hosté ve svých vystoupeních představili současné pojetí přístupu francouzských knihovníků k poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb (Knihovny jako veřejná služba). Při pobytu v ČR se seznámili také s předními pražskými knihovnami, proběhlo i přátelské setkání a jednání o spolupráci s představiteli českého knihovnictví a SKIP za přítomnosti kulturního atašé francouzského velvyslanectví a nového ředitele mediatéky Francouzského institutu v Praze.

V návaznosti na červnovou studijní cestu se začalo rýsovat zaměření na Francii jako významný samostatný směr zahraniční spolupráce. V listopadu se ustavil (z účastníků cesty) Frankofonní klub SKIP, jenž by se měl nyní významně uplatnit při organizaci připravované reciproční cesty francouzských knihovníků do Česka.

2.5. Vztahy s knihovníky z dalších zemí. Velký zájem o rozvoj vzájemných styků projevují opakovaně maďarští kolegové. V srpnu se výroční konference Spolku maďarských knihovníků (MKE) zúčastnil dr. Matušík. Na tomto místě je také dlužno připomenout solidární přístup polských kolegů během i po srpnových povodních, kteří velmi aktivně projevovali svou solidaritu s námi. Zájem o spolupráci znovu projevili rovněž reprezentanti Spolku polských knihovníků (SBP).

3. Spolupráce se zahraničními kulturními institucemi

3.1. Spolupráce s Goethe-Institutem. V březnu byl na základě dřívější dohody uspořádán úspěšný seminář na téma „Celoživotní vzdělávání a knihovny“. Z následujících kontaktů rovněž vyplynuly již konkrétní přípravy na spolupráci v roce 2003, zejména při zajištění cesty našich knihovníků na generální konferenci IFLA do Berlína a následný seminář, což se stalo náplní uzavřené dohody z 9.prosince 2002.

3.2. Spolupráce s Institut Français. Kontakty s Francouzským institutem v loňském roce souvisely s přípravou účasti francouzských knihovníků na konferenci v Seči zhodnocené výše. Nově se rýsuje navázání spolupráce také s Francouzským střediskem pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES).

4. Podpora činnosti centra

Průběžnou součástí práce Komise je podpora komunikace a korespondence předsedy, příp. dalších představitelů SKIP, se zahraničím, zejména zpracováním překladů dopisů, ale i dalších materiálů (informací). To se týkalo např. překladu Manifestu IFLA o přístupu k internetu (v květnu 2002), byl publikován v Bulletinu SKIP a zveřejněn na webu SKIP.

V Praze dne 18. ledna 2003.

Zpracoval: Z. Matušík s přispěním J. Burgetové